

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Plán vzdálené dílčí podpory [Česká Lípa, 2021-2027]

[Štěpán Kašuba]

[Prosinec, 2021]

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Agentura
pro sociální začleňování

Obsah:

Úvod / Úvodní slovo	1
1 Analytická část	1
1.1 Vazba na strategické dokumenty.....	1
1.2 Představení územního celku	1
1.3 Charakteristika sociálního vyloučení v České Lípě.....	2
1.3.1 Lokality se zvýšenou mírou sociálního vyloučení	3
1.3.2 Role obce.....	4
1.3.3 Osoby v bytové nouzi podle ETHOS	5
1.3.4 Index sociální vyloučení	6
1.4 Místní síť a její financování.....	7
1.4.1 Sociální služby	7
1.4.2 Další služby a aktivity	9
1.5 Bydlení.....	10
1.5.1 Sociální bydlení.....	10
1.5.2 Bydlení v České Lípě	10
1.5.3 Systém přidělování městských bytů	11
2 Návrhová část	14
3 Implementační část	22
3.1 Role Agentury pro sociální začleňování.....	22

Seznam zkratek

APK – asistent prevence kriminality
ASZ – Agentura (odbor) pro sociální začleňování
DPS – dům s pečovatelskou službou
DnB – doplatek na bydlení, dávka v hmotné nouzi
KHS – Krajská hygienická stanice
LK – Liberecký kraj
NNO – nestátní nezisková organizace
NZDM – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
MOP – mimořádná okamžitá pomoc, dávka v hmotné nouzi
MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MP – městská policie
MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
MÚ – městský úřad
NZDM – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OOP – opatření obecné povahy
ORP – obec s rozšířenou působností
OSPOD – orgán sociálně právní ochrany dětí
PČR – Policie České republiky
PnB – příspěvek na bydlení
PnŽ – příspěvek na živobytí, dávka v hmotné nouzi
PVDP – plán vzdálené dílčí podpory
SAS – sociálně aktivizační služba/y
SV – sociální vyloučení
SVL – sociálně vyloučená lokalita
SLDB – sčítání lidu, domů a bytů
SVJ – společenství vlastníků bytových jednotek
TČ – trestný čin
VDP – vzdálená dílčí podpora
VPP – veřejně prospěšné práce
VS – veřejná služba
UoZ – uchazeč/i o zaměstnání
ÚP – Úřad práce České republiky
ZZS – Zdravotnická záchranná služba

Úvod / Úvodní slovo

Spolupráce města Česká Lípa s Agenturou pro sociální začleňování začala na konci roku 2020 s cílem řešit ve městě téma bydlení a na něj napojené problémy se sociálním vyloučením. Následující dokument by měl podpořit rozvoj integračních a koordinačních procesů v lokalitě, a umožnit tak řešení aktuálních sociálních problémů.

1 Analytická část

1.1 Vazba na strategické dokumenty

PVDP Česká Lípa vzniká v souladu s dalšími strategickými dokumenty města, především Strategickým plánem rozvoje města Česká Lípa 2017-2023, Komunitním plánem sociálních služeb 2016-2020, Komunitním plánem sociálních služeb pro ORP 2022-2026 a Konceptí prevence kriminality 2017-2022.

Ve Strategickém plánu rozvoje města Česká Lípa 2017-2023 se město zavazuje k omezení sociálního vyloučení a s ním spojených negativních dopadů. Spadá sem především zlepšení komunikace a informovanosti o nabídce služeb pro osoby v nepříznivé životní situaci a zlepšení situace v SVL. V oblasti bydlení je cílem zlepšení stavu bytového fondu, systémový a koncepční přístup k bytové politice města a lepší dostupnost bydlení pro všechny obyvatele. Jedním z dílčích cílů strategie v oblasti bydlení je formulace koncepce sociálního bydlení a v návaznosti na analýzu situace určit potřebný počet bytů, jejich umístění a konkrétní cílové skupiny.

1.2 Představení územního celku

Česká Lípa je město ležící na severu Čech, v západní části Libereckého kraje a je samosprávním centrem okresu Česká Lípa. Okres Česká Lípa patří mezi okresy s tradičně rozšířeným průmyslem, přičemž dnes je nejvýznamnější výroba zaměřená na automobilové díly a doplňky. K 1. 1. 2020 se v okrese Česká Lípa nacházelo 57 obcí (z toho 11 měst a městys Holany) a žilo zde 103 300 obyvatel. Středisky osídlení jsou především město Česká Lípa, dále Nový Bor (11 616 obyvatel), Mimoň (6 443 obyvatel), Doksy (5 186 obyvatel). Ve městech žilo 79,2 % obyvatel okresu. V samotné České Lípě pak k 1. 1. 2021 žilo celkem 35 521 obyvatel v průměrném věku 41,1 let.

V České Lípě došlo v posledních dekádách 20. století ke dvěma událostem, jejichž důsledkem byly sociodemografické změny. V souvislosti s těžbou uranu došlo během 70. a 80. let 20. století k nárůstu počtu obyvatel o více než 20 tisíc (viz graf 1), což s sebou přineslo výstavbu panelových sídlišť a rozšíření města. Po pádu socialistického zřízení byl ze strany města zahájen proces privatizace většiny bytového fondu, kterým začal přesun různých skupin obyvatel v rámci města. Šlo zejména o přesun chudších skupin obyvatel z bytů v centru města

(původně ve špatném stavu) na periferii, který vedl ke stratifikaci panelových sídlišť podle typu vlastnictví. Koncentrací ekonomicky nejslabších vrstev obyvatelstva (z velké části Romů) do konkrétních míst pak došlo ke vzniku SVL.

1.3 Charakteristika sociálního vyloučení v České Lípě

Podle kvalifikovaného odhadu (Příhláška města Česká Lípa ke spolupráci s ASZ, 2020) je na území města přibližně 380 sociálně vyloučených obyvatel, a to celkem ve čtyřech lokalitách. Tyto lokality nejsou nutně prostorově segregované, nejsou bez přístupu k občanské vybavenosti a nejde o lokality s výhradně romskými obyvateli (Vstupní analýza, 2020). Hlavním jmenovatelem sociálního vyloučení v České Lípě je nedostupné nebo substandardní bydlení (bydlení v ubytovnách nebo azylových domech, případně v nevyhovujícím nebo nejistém bydlení). Kromě čtyř lokalit přímo označených za vyloučené je ve městě několik dalších míst spadajících do kategorie „substandardního bydlení“, kde dohromady žije 400-500 osob a tvoří tak pomyslné spodní patro trhu s nemovitostmi, které se cenově vyrovná běžnému komerčnímu bydlení, ale neodpovídá kvalitou (Vstupní analýza).

Kromě omezeného přístupu ke kvalitnímu bydlení jsou sociálně vyloučené osoby v České Lípě charakterizované jako osoby v exekuci, příjemci dávek v hmotné nouzi, klienti ÚP se sníženými možnostmi uplatnění na trhu práce.

Tabulka: Osoby ohrožené sociálním vyloučením v České Lípě

Osoby ohrožené sociálním vyloučením v České Lípě	počty osob	zdroj
Počet obyvatel České Lípy k 1. 1. 2021	35 521	ČSÚ
Příjemci PnŽ	275 (7/2020)	MPSV
Příjemci PnB	953 (7/2020)	MPSV
Příjemci DnB	197 (7/2020)	MPSV
UoZ v evidenci ÚP déle než 6 měsíců	262 (8/2020)	MPSV
UoZ v evidenci ÚP déle než 12 měsíců	96 (8/2020)	MPSV
Počet předčasných odchodů ze ZŠ (Česká Lípa)	32 (9/2020)	MŠMT výkaz M3
Počet osob v exekuci (obec Česká Lípa)	4424 (2019)	Mapa exekucí
Počet osob s 2-9 exekucemi (obec Česká Lípa)	2523 (2019)	Mapa exekucí
Počet osob s 10 a více exekucemi (obec Česká Lípa)	891 (2019)	Mapa exekucí

Počet osob v exekuci (okres Česká Lípa)	4 424	Mapa exekucí (4/2020)
Počet osob s více, než 2 exekucemi (okres Česká Lípa)	2 066	Mapa exekucí (4/2020)
Počet osob s 10 a více exekucemi (okres Česká lípa)	886	Mapa exekucí (4/2020)
Počet osob v osobním bankrotu	714 (2019)	Mapa bankrotů
Podíl osob v osobním bankrotu (přepočet obyv. nad 18 let)	2,28	Insolvenční rejstřík (2019)
Osoby bez domova (tzv. zjevní ⁶ bezdomovci)	cca 20	odhad MP
Osoby v azylových domech	cca 70	pobytové soc. služby
Rodiny v bytové nouzi	cca 40	odhad Vstupní analýza
Počet žadatelů o volný městský byt	120	MÚ Č. Lípa (10/2020)
Romové ohrožení sociálním vyloučením	cca 300	odhad Vstupní analýza
Odhad počtu osob v bytové nouzi	cca 450	odhad Vstupní analýza
Hodnota indexu sociálního vyloučení ⁷	13	ASZ MMR

1.3.1 Lokality se zvýšenou mírou sociálního vyloučení

Vstupní analýza (2020) určila na základě výpovědí představitelů institucí a dalších obyvatel jako lokality se zvýšeným výskytem sociálního vyloučení celkem 8 míst v České Lípě. Formálně nepatří všechna z těchto míst do kategorie sociálně vyloučených lokalit, jde například i o ubytovny pro agenturní pracovníky. Pro město jsou k řešení důležité lokality “Parlament a Senát” v Dubické ulici a N-centrum, které jsou v majetku města, a jedná se navíc o objekty v relativní vzájemné blízkosti, které jsou dlouhodobě považované za problémové.

Dubice – “Parlament a Senát”

“Parlament a Senát” je několik propojených bytových domů v ulicích Dubická a Mánesova, které dříve sloužily jako ubytovací kapacity pro zaměstnance železnice. Domy jsou ve vlastnictví města Česká Lípa a tvoří asi pětinu bytového fondu města (90 bytů). Dohromady zde žije asi 200 lidí, velká část z nich dlouhodobě, někdy i v řádu desítek let. Ročně se mění obyvatelstvo bytů přibližně u deseti bytů. V případě potřeby se byty po odchodících nájemníků opravují, ale v dlouhodobě obsazených bytech se podle informací z lokality opravy příliš neprovádí.

Byty v objektu jsou využívány pro sociálně slabší obyvatele jako forma dostupnějšího bydlení a přidělují se na základě doporučení výboru pro sociální politiku a zdravotnictví, který posuzuje jednotlivé žádosti.

Objekt jako celek není v dobrém technickém stavu, což se projevuje z venku i uvnitř objektu. Nutné jsou pravidelné revize plynových kotlů, které si nájemníci platí sami. Do lokality se i následkem systému přidělování bytů koncentrují sociálně vyloučené osoby, především

Romové, a lokalita je v širokém okolí považovaná za špatnou a nebezpečnou adresu. V porovnání s jinými problémovými objekty ve městě je ale zdejší bydlení relativně lepší (např. oproti N-centru).

N-centrum

Ubytovací zařízení v majetku města Česká Lípa v ulici Svojsíkova stezka. Žije zde asi 20 osob, většina dlouhodobě i přes deklarovaný krizový charakter bydlení. V objektu se aktuálně využívá pouze přízemí. V objektu žije přibližně 20 osob, většinou Romové. Objekt je ve špatném technickém stavu a ubytovací prostory jsou pro početnější rodiny nedostatečné. Nájemné se zde formálně neplatí, ale obyvatelé platí zálohy na energie. Sociální zařízení je pro všechny obyvatele společné, v objektu jsou sprchy na mince, oddělené pánské a dámské toalety.

V objektu dříve působila klubovna Paramisa, která se nacházela v části objektu, která vyhořela a klubovna následně svoji činnost ukončila. Vyhořelá část objektu byla zlikvidována v průběhu roku 2021. Nadzemní podlaží stávajícího objektu jsou momentálně neobsazená, ale došlo k jejich rekonstrukci a možné zabydlování v těchto kapacitách se momentálně zvažuje. Podle zdejších obyvatel i zástupců města je zdejší situace špatná a vyžaduje řešení.

1.3.2 Role obce

Role obce v oblasti řešení nepříznivé sociální situace prostřednictvím sociálních služeb je upravena zákonem o sociálních službách. Cílem činnosti sociální práce je zajištění a podpora sociálního fungování klienta v životě obce. Sociální pracovník má svoji činnost ideálně vykonávat v přirozeném prostředí klienta, tedy prostředí, kde klient žije, vzdělává se, nebo pracuje, případně v dočasném prostředí, kam spadají zdravotnická zařízení, věznice či školská zařízení zajišťující ústavní a ochrannou výchovu.

Ze strany obcí jsou důležitým aktérem sociální práce terénní pracovníci, ať už přímo z obce nebo jiných poskytovatelů sociálních služeb na území obce. Ti přichází do přímého kontaktu se sociálně vyloučenými obyvateli a řeší jejich aktuální problémy. Zajišťují mimo jiné sociální poradenství v oblastech zaměstnávání, bydlení, zdraví, vzdělávání a dalších činnostech, které souvisí s denními potřebami obyvatel SVL.

Romští poradci na úrovni obce s rozšířenou působností řeší záležitosti místních romských komunit. Koordinují úkoly a činnosti napomáhající integraci romské komunity na úrovni obce a aktivně spolupracují s dalšími poskytovateli služeb. Asistenti prevence kriminality dohlíží na veřejný pořádek a pomáhají řešit konfliktní situace a problémy v jednotlivých SVL. Mezi další pozice, které mohou v rámci obce fungovat a napomáhat k integraci sociálně vyloučených obyvatel patří sociálně-zdravotní asistent, mentor, asistent pedagoga, komunitní pracovníci, domovníci apod. (Strategie sociální začleňování LK, 2021).

1.3.3 Osoby v bytové nouzi podle ETHOS

Typologie ETHOS byla vytvořena organizací FEANTSA (Evropská federace národních sdružení pracujících s bezdomovci). Terminologicky kategorizuje situace bezdomovství a vyloučení z bydlení a slouží k lepší orientaci v problematice bytové nouze a vyloučení z bydlení na místní a státní úrovni. Typologie ETHOS vychází z principu, že domov lze chápat ve třech různých oblastech – mít přiměřené bydlení, které může domácnost užívat výlučně (fyzická oblast); mít prostor pro vlastní soukromí a budování sociálních vztahů (sociální oblast) a mít právní důvod k užívání (právní oblast). Vznikají tak čtyři formy vyloučení z bydlení, z nichž všechny ukazují na absenci standardního bydlení. Typologii lze využít pro monitoring bezdomovectví, vytváření politik, jejich rozvoj a vyhodnocování.

Podle kvalifikovaného odhadu z přihlášky města Česká Lípa ke spolupráci s ASZ je v lokalitě 380 sociálně vyloučených osob v celkem čtyřech lokalitách. Při zahrnutí komerčních ubytoven, které také spadají do kategorie substandardního bydlení, se odhad osob, které jsou součástí spodního patra trhu s bydlením, pohybuje okolo 400-500 osob. Odhad počtu osob v bytové nouzi je podle vstupní analýzy 450 osob a asi 40 rodin.

Klíčové jsou čtyři koncepční kategorie, které poukazují na dominantní aspekt bytové nouze domácnosti, za každou kategorií rovněž uvádíme několik konkrétních příkladů substandardního bydlení, které danou kategorii charakterizují.

Bez střechy	Osoby přežívající venku	20-70
Bez bytu	Osoby v ubytovnách	220
Nejisté bydlení	Nejisté bydlení, hrozba vystěhování	-
Nevyhovující bydlení	Provizorní stavby, přelidněné byty, technicky nevyhovující	200+

V kategorii osob bez střechy se podle odhadu MP nachází v České Lípě 20 osob, při započítání lidí bez domova, kteří se ve městě pohybují pouze příležitostně, nebo po území města migrují, se můžeme dostat až k odhadu 70 osob bez střechy.

Do kategorie bez bytu spadají lidé, kteří nebydlí ve standardním bytovém prostoru a zpravidla sem spadají různé typy azylových domů a ubytoven. V České Lípě je lidí v městských azylových domech asi 70, v soukromých ubytovnách pak okolo 150.

Zjistit kolik lidí spadá v České Lípě do kategorie nejistého bydlení je problematické kvůli množství dostupných dat. Nejisté bydlení může souviset s délkou nájemní smlouvy a mírou rizika, že dojde k její výpovědi, ale nejisté bydlení souvisí také s finančním a sociálním zázemím domácností. Domácnosti spadající do této kategorie často čelí exekucím a pobírají různé typy dávek, jejich finanční možnosti jsou proto značně omezené. Přesto, že je tato kategorie obtížně kvantifikovatelná, je reálný předpoklad, že jde v České Lípě o stovky domácností. Současná situace na trhu s energiemi, a se zvyšováním životních nákladů

domácností ukazuje na riziko nárůstu této skupiny domácností ohrožených ztrátou bydlení. Podobně mluví na celorepublikové úrovni aktuální Zpráva o vyloučení z bydlení (2021 za rok 2020) o “bytové nouzi v bytech jako skrytém problému”, který je obtížné kvantifikovat (PSB 2021: 15).

Podobně kategorie nevyhovující bydlení nemusí být vždy zřetelná. Někdy se jedná o jeden technický aspekt (např. plísně v bytě), jindy jde o více aspektů najednou. Rovněž označení lokality “Parlament a Senát” jako nevyhovující neznámá, že všechny bytové jednotky jsou ve špatném technickém stavu, ale poukazuje především na segregaci lokality, která vede k negativním sociálním dopadům, a tedy nevyhovujícím podmínkám pro standardní bydlení.

1.3.4 Index sociální vyloučení

Index sociálního vyloučení umožňuje na základě administrativních dat srovnání míry sociálního vyloučení mezi různými lokalitami a také sledování změn rozsahu sociálního vyloučení v čase. Index také slouží jako zdroj aktuálních informací potřebných pro návrhy sociálních politik, jejich realizaci a monitoring. Do tvorby indexu se promítá pět indikátorů – počet příjemců příspěvku na živobytí, počet příjemců příspěvku na bydlení, počet osob v exekuci, počet dlouhodobě nezaměstnaných osob a počet předčasných odchodů ze systému vzdělávání. Uvedené indikátory se meziročně aktualizují po obdržení výchozích dat od odpovědných institucí.

Index sociálního vyloučení ve městě Česká Lípa má hodnotu 13 (2019), což značí vysokou míru sociálního vyloučení (index nabývá hodnot 0-30 a vysoká míra sociálního vyloučení je od hodnoty 12 výš). Podle vstupní analýzy má Česká Lípa 275 příjemců příspěvku na živobytí, 953 příjemců příspěvku na bydlení, 4424 osob v exekuci, 358 dlouhodobě nezaměstnaných osob a 32 předčasných odchodů ze základních škol.

1.4 Místní síť a její financování

1.4.1 Sociální služby

Název poskytovatele	Zařízení poskytovatele / Název služby	Druh služby	Forma poskytování služby	Regionalita / územní působení	Cílová skupina	Věková kategorie	Okamžitá kapacita (terénní/ambulantní)	Počet lůžek (pobytová forma)	Kapacita krajská síť (úvazky)
Sociální služby města Česká Lípa	Azylový dům - Dům humanity	Služba sociální prevence	pobytová	Česká Lípa	Osoby bez přístřeší	18+	-	28	-
Sociální služby města Česká Lípa	Azylový dům - Dům rychlé pomoci	Služba sociální prevence	pobytová	Česká Lípa	Osoby bez přístřeší, rodiny s dětmi	0-64 let	-	12	-
Charita Česká Lípa	Azylový dům Jonáš	Služba sociální prevence	pobytová	Česká Lípa	Oběti domácího násilí, osoby bez přístřeší, rodiny s dětmi	0-64 let	-	66	-
Sociální služby města Česká Lípa	Domov pro seniory	Služba sociální péče	pobytová	Česká Lípa	Senioři	65+	-	50	

Denní a pobytové sociální služby	Denní stacionář	Služba sociální péče	ambulantní	Česká Lípa	Osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením	7-64 let	45	-	12,7
Charita Česká Lípa	NZDM Klub KOULE	Služba sociální prevence	Ambulantní / terénní	Česká Lípa	Děti a mládež ohrožené společensky nežádoucími vlivy	6-26 let		-	4
Charita Česká Lípa	SAS Startér	Služba sociální prevence	Ambulantní / terénní	Česká Lípa	Rodiny s dětmi	Bez věkového omezení		-	4
Denní a pobytové sociální služby	Domov pro osoby se zdravotním postižením	Služba sociální péče	pobytové		Osoby s tělesným postižením	19-80 let		5	-
VČELKA sociální služby	Včelka sociální služby	Služba sociální prevence	terénní	Česká Lípa	Osoby se zdravotním postižením, senioři	7-80+			

Tabulka 1 Přehled poskytovatelů sociálních služeb

1.4.2 Další služby a aktivity

Název organizace	Název služby nebo aktivity	Cílová skupina
STOP dluhům	Občanská poradna pro oddlužení	
Poradna při finanční tísni	Denní a pobytové sociální služby	
ADRA Česká Lípa	Dobrovolnické centrum a informační centrum pro dluhovou tíseň	Zadlužené osoby
Děčko Liberec – pobočka Česká Lípa	Občanská poradna	
Fokus – pobočka Česká Lípa		
Most k naději	Terénní program pro osoby ohrožené návykovými látkami	Osoby ohrožené závislostí na návykových látkách

Tabulka 2 Přehled dalších služeb a aktivit

1.5 Bydlení

1.5.1 Sociální bydlení

Sociální bydlení se jako celek skládá ze tří dílčích pilířů. V první řadě jde o byty, které jsou standardní a umožňují důstojný život potřebných domácností. Dále jde o cílovou skupinu, na základě které je možné nastavit správný typ cílených opatření. Třetím pilířem je aktivní podpora v bydlení poskytovaná cílovým domácnostem – to zahrnuje především povinnosti spojené s placením nájmů. Aktivní podpora je zpravidla zajišťována sociálními pracovníky nebo sociálními službami. Tyto tři pilíře by vždy měly být úzce provázané a ideálně být současně dostupné pro cílové domácnosti.

1.5.2 Bydlení v České Lípě

Bydlení v České Lípě lze rozdělit na standardní a substandardní, soukromé a veřejné, vlastnické a nájemní. Specifickou částí jsou pak pobytové sociální služby nebo krátkodobé ubytování (kategorie bez střechy a bez bytu v rámci ETHOS). Vlastnické bydlení reprezentují v České Lípě domácnosti vlastníci nemovitost nebo více nemovitostí určených k bydlení. Významná část vlastnického bydlení spadá pod hypoteční trh. Pro účely tohoto dokumentu reprezentují velmi okrajový fenomén, ačkoliv ze skupiny bydlení spadajícího pod hypotéky se mohou rekrutovat domácnosti v bytové nouzi v případě, že se dostanou do finančních problémů. Z hlediska sociálního vyloučení je bydlení v České Lípě charakteristické robustním stupněm substandardního bydlení s velmi omezenou možností prostupu do standardního bydlení. Substandardním bydlením se rozumí bydlení v ubytovnách a azylových domech, ubytování v nevyhovujícím nebo nejistém bydlení. Je to bydlení nevyhovující stavebním standardům pro kolaudace k trvalému bydlení. Ne vždy je však situace substandardu řešena příslušnými, zejména stavebními úřady. Toto bydlení navíc reálně znamená životní prostor pro celou řadu domácností. S oblastí bydlení je pak sociální vyloučení úzce propojeno, konkrétně s nedostupností kvalitního (standardního) bydlení. Osoby, které jsou nedostupností kvalitního bydlení zasaženy nebo ohroženy vykazují jeden nebo více následujících aspektů (hendikepů): jsou v předlužení, jsou příjemci sociálních dávek (často na úrovni hmotné nouze), jsou (dlouhodobě) nezaměstnaní, mají sníženou schopnost uplatnění na trhu práce, mají nízké znalosti v právní oblasti, nedostatečné kompetence a praktické dovednosti v bydlení. Někdy nemají povědomí o možnostech podpory ze strany povolaných institucí. Svou roli hraje sociokulturní znevýhodnění části cílové skupiny domácností v bytové nouzi. Přestože vstupní analýza za rok 2020 uvádí, že sociálně vyloučené lokality v České Lípě nejsou charakteristické prostorovou nebo etnickou segregací, je možné několik objektů (především ve vlastnictví města) sjednotit do jakési mikro-lokality v městské části Dubice. Konkrétně jde o "Parlament a Senát", N-centrum, Dům humanity a Azylový dům Svatoplukova. Další koncentrace sociálních služeb a sociálně vyloučených osob v tomto území není pro město a zlepšení situace sociálního začleňování žádoucí.

1.5.3 Systém přidělování městských bytů

Městské byty jsou rozděleny do 3 kategorií. Dvě kategorie jsou řešené soutěžní formou, v jedné jde o tzv. obálkovou metodu formou nabídky výše nájmu zájemce o bydlení, u druhé části bytů pak ochota zaplatit 6 měsíců nájmu dopředu, třetí kategorie je posuzována dle sociálních kritérií v bytové komisi (byty v lokalitě "Parlament a Senát"). Zájemci do žádosti o byt u obálkově vybíraných bytů vyplní výši nájemného, kterou by byli ochotni platit a vybrána je zpravidla nejvyšší nabídka. Výběrového řízení se mohou účastnit lidé bez dluhů vůči městu.

Metoda soutěžení bytů formou obálkové nabídky výše nájmu za metr čtvereční poskytuje městu transparentní výběr nájemníků. Negativní stránkou může být fakt, že některé skupiny obyvatel, zejména nízkopříjmové skupiny jako senioři a rodiče samoživitelé, na městský byt nedosáhnou, protože buď nejsou schopni nabídnout dostatečně vysokou částku, nebo se zavazují k částce převyšující jejich finanční možnosti, což zvyšuje riziko, že budou mít později problémy s placením nájmu. V každém případě takzvaná obálková metoda vylučuje blíže neurčené množství domácností z šance na získání městského bytu.

Bydlení	Ve městě je robustní stupeň substandardního bydlení, kam spadají azylové domy, ubytovny, krizové bydlení i byty v lokalitě "Parlament a Senát". Tento systém může vést v dlouhodobém horizontu k cyklení obyvatel po jednotlivých zařízeních nebo jejich vytlačování mimo Českou Lípou.
Prevence ztráty bydlení a dluhy	Dluhy v bydlení vůči městu eviduje SBD Sever, které České Lípě zároveň spravuje bytový fond. Při nezaplacení nájmu se dlužníkovi posílají dvě upomínky. Pokud dlužník na upomínky nereaguje, předává se věc k soudnímu vymáhání. Povinnost upomenout dlužníka vzniká při dluhu nad 100,- Kč.
Klíčové problémy bydlení	<p>Klíčové problémy v bydlení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velké množství lidí v substandardním bydlení <p><u>Příčiny problémů:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Robustní stupeň substandardního bydlení ➤ Nedostupné kvalitní bydlení ➤ Nízká prostupnost bydlení ➤ Absence sociálního bydlení <p><u>Dopady neřešení příčin problémů:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Segregace sociálně vyloučených obyvatel ➤ Zvětšující se skupina ohrožená ztrátou bydlení ➤ Prohlubování sociálního vyloučení ➤ Rozvoj sekundárních dopadů bytové nouze do oblasti zdraví cílové skupiny a školní úspěšnosti dětí

<p>“Parlament a Senát”</p>	<p>V lokalitě se nachází asi pětina bytového fondu města (90 bytů), jde ale o vyloučenou lokalitu se substandardním bydlením, kde žije přibližně 200 osob, z toho asi polovina dětí. Bytové jednotky se daří v průběhu času opravovat, problémem je ale segregace sociálně vyloučených obyvatel do této lokality, která je jedním z důvodů, proč se jedná o substandardní bydlení. Zdejší obyvatelstvo je relativně stálé, ročně dochází k výměně nájemníku v přibližně deseti bytech.</p>
<p>Klíčové problémy bydlení</p>	<p>Klíčové problémy v lokalitě “Parlament a Senát”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Segregace a koncentrace sociálně vyloučených obyvatel • Technický stav celého objektu • Bezpečnost a životní úroveň v lokalitě <p><u>Příčiny problémů:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Byty jsou přidělovány výhradně sociálně slabým obyvatelům ➤ Zanedbaná údržba objektu <p><u>Dopady neřešení příčin problémů:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Prohloubení sociálního vyloučení ➤ Snižování atraktivity lokality ➤ Negativní dopady na rozvoj dětí a jejich školní výsledky ➤ Náklady spojené s řešením následků sociálního vyloučení

<p>N-centrum</p>	<p>Krizové bydlení v objektu se špatným technickým stavem. Obyvatelé žijí ve stísněném prostoru a špatných hygienických podmínkách, velké rodiny s dětmi často žijí v jedné místnosti. Objekt je izolovaný od okolní zástavby, zde žijící lidé jsou zde zpravidla i přes krizový charakter bydlení dlouhodobě. V objektu žije přibližně 30-40 lidí., velká část z nich dlouhodobě i přesto, že by mělo jít o dočasné řešení bytové nouze.</p>
<p>Klíčové problémy bydlení</p>	<p>Klíčové problémy v lokalitě N-centrum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nízký hygienický standard • Zhoršené zabezpečení objektu • Nedostatek prostoru • Nedostatečné vymezení rolí při komunikaci s obyvateli objektu • Špatné podmínky pro život a rozvoj dětí a mládeže <p><u>Příčiny problémů:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Špatný technický stav objektu ➤ Volné kapacity v objektu nejsou dostupné ➤ Objekt není zabezpečený ➤ Chybí konkrétní kontaktní osoba pro celé N-centrum

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dlouhodobé umístování sociálně a ekonomicky slabých obyvatel do této lokality <p><u>Dopady neřešení příčin problémů:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Prohloubení sociálních problémů a vyloučení lokality ➤ Reprodukce nízkého sociálního statusu na dětské obyvatele ➤ Náklady spojené s řešením sociálního vyloučení
--	--

Dům humanity	<p>Jde o azylový dům v Dubické ulici pro ženy a muže nad 18 let. V objektu jsou části pro ubytování mužů a žen oddělené. Je zde šest pokojů pro dva až osm osob. Cílovou skupinou jsou lidé bez přístřeší, a to primárně z České Lípy a blízkého okolí.</p>
---------------------	---

2 Návrhová část

Vize

Město aktivně řeší bytovou nouzi prostřednictvím zabydlování osob v bytech s podporou sociální práce a snížení množství substandardních forem bydlení ve městě Česká Lípa a zlepšování aktuální situace v problémových lokalitách spolu s řešením situace vybraných cílových skupin, včetně řešení bezdomovectví.

Strategický cíl 1	Město do roku 2027 sníží bytovou nouzi prostřednictvím pilotáže projektu podporovaného bydlení.
Specifický cíl 1.1	Do roku 2027 bude minimálně 20 domácností z osob žijících v substandardních formách bydlení zabydleno ve standardních bytech s podporou sociální práce.
Strategický cíl 2	Do roku 2030 dojde cestou postupné desegregace objektů v lokalitě Dubice k zániku zdejší sociálně vyloučené lokality a obecnému zlepšení prostředí.
Specifický cíl 2.1	Lokalita "Parlament a Senát" bude do roku 2030 desegregována.
Specifický cíl 2.2	Do roku 2023 dojde ke zlepšení podmínek v objektu N-centrum a bude docházet k postupné přeměně objektu ze SVL.
Strategický cíl 3	Do roku 2030 budou zajištěny komplexní služby pro osoby bez přístřeší, s návaznými programy k přechodu do standardního bydlení a integrace do společnosti.
Specifický cíl 3.1	Vznik chybějících služeb pro bezprostřední řešení situace lidí bez přístřeší na principu harm reduction (tj. s cílem minimalizovat negativní dopady aktuální situace).
Specifický cíl 3.2	Nastavení systému práce s osobami v krajní bytové nouzi a s komplexními potřebami podpory (duální diagnózy, dlouhodobé bezdomovectví) pomocí speciálního programu podpory v bydlení

Přehledová tabulka strategických a specifických cílů. Podrobnosti k jednotlivým cílům a konkrétní opatření jsou uvedeny níže.

Strategický cíl 1	Město do roku 2027 sníží bytovou nouzi prostřednictvím pilotáže projektu podporovaného bydlení.
Očekávaná změna / dopad	<i>Snížení počtu osob žijících v bytové nouzi</i>
Možné ukazatele	<i>Počet domácností zabydlených do standardního bydlení v rámci pilotního projektu</i>
Gestor	
Termín	2027

Specifický cíl 1.1	Do roku 2027 bude minimálně 20 domácností z osob žijících v substandardních formách bydlení zabydleno ve standardních bytech s podporou sociální práce.
Očekávané výsledky	<i>Sníží se počet sociálně vyloučených osob v bytové nouzi a zvýší se jejich kompetence pro udržení standardního bydlení</i>
Indikátor výsledku	<i>Počet zabydlených domácností</i>
Gestor	
Termín	2027

Opatření 1.1.1	Vyčlenění 5 standardních bytů na podporované bydlení ročně
Popis opatření	<i>Město Česká Lípa vyčlení 5 standardních bytů ročně na projekt sociálního bydlení. Může jít o byty vyčleněné z bytového fondu, nebo nově postavené byty.</i>
Dopady v případě nenaplnění	<i>Zabydlování v bytech je a bude základním prvkem politiky sociálního začleňování, bez kterého bude nemožné nebo velice obtížné získat prostředky k řešení problémových sociálních situací. Zabydlování v bytech s podporou je navíc velice efektivním způsobem, jak tyto situace řešit.</i>
Cílová skupina	<i>Osoby v bytové nouzi</i>
Indikátory výstupu	<i>Počet vyčleněných bytů Počet zabydlených domácností</i>

Opatření 1.1.2	Úprava pravidel pro přidělování bytů za účelem pilotáže podporovaného bydlení
Popis opatření	<i>Pravidla pro přidělování bytů se upraví tak, aby umožňovala přidělování bytů v rámci pilotního projektu podporovaného bydlení.</i>
Cílová skupina	<i>Osoby v bytové nouzi</i>
Indikátory výstupu	<i>Změna pravidel</i>

Opatření 1.1.3	Vznik Kontaktního místa pro bydlení s funkcemi: sběr dat o bytové nouzi, poradenství, sociální práce v bydlení a koordinace
Popis opatření	<i>Kontaktní místo pro bydlení (KMB) bude zajišťovat sběr dat o bytové nouzi, poskytovat informace osobám v bytové nouzi, zprostředkovávat podporu sociální práce a koordinovat jednotlivé aktéry v rámci města Česká Lípa.</i>
Cílová skupina	Osoby v bytové nouzi a osoby ohrožené ztrátou bydlení
Indikátory výstupu	<i>Kontaktní místo pro bydlení Kapacity úvazků sociální práce a podpory v bydlení Počet setkání koordinační skupiny</i>

Opatření 1.1.4	Vytvoření koncepce bydlení pro Českou Lípu do roku 2027 na základě zkušenosti s pilotním projektem podporovaného bydlení
Popis opatření	<i>Na základě zkušenosti s pilotním projektem podporovaného bydlení vznikne nová koncepce bydlení, která bude zahrnovat osvědčené prvky podporovaného bydlení z pilotního projektu a zasadí je to systému bydlení města.</i>
Cílová skupina	Osoby v bytové nouzi
Indikátory výstupu	<i>Koncepce bydlení</i>

Strategický cíl 2	Do roku 2030 dojde cestou postupné desegregace objektů v lokalitě Dubice k zániku zdejší sociálně vyloučené lokality a obecnému zlepšení prostředí.
Očekávaná změna / dopad	<i>V lokalitě Dubice nebudou sociálně vyloučené lokality.</i>
Možné ukazatele	<i>Podíl sociálně vyloučených osob v lokalitě</i>
Gestor	
Termín	2030

Specifický cíl 2.1	Lokalita “Parlament a Senát” bude do roku 2030 desegregována.
Očekávané výsledky	<i>V lokalitě se sníží podíl sociálně vyloučených osob, a naopak přibude domácností z běžné populace.</i>
Indikátor výsledku	<i>Podíl sociálně znevýhodněných domácností v lokalitě “Parlament a Senát”</i>
Gestor	
Termín	2030

Opatření 2.1.1	Zlepšení prostředí v lokalitě "Parlament a Senát"
Popis opatření	<i>V lokalitě "Parlament a Senát" dojde ke zlepšení technického a hygienického stavu objektů, a také ke zlepšení bezpečnostní situace např. prostřednictvím zavedení pozice domovníka apod.</i>
Dopady v případě nenaplnění	<i>Zachování současného stavu v lokalitě "Parlament a Senát" neumožní řešení zdejší sociální situace, ať už z hlediska lidí, kteří zde žijí, nebo osob, které žijí v blízkosti těchto objektů. Zlepšení bezpečnosti a úrovně širšího okolí je úzce propojené se zlepšením situace v lokalitě "Parlament a Senát".</i>
Cílová skupina	<i>Obyvatelé lokality Dubice</i>
Indikátory výstupu	<i>Oprava objektu Zavedení doplňkových opatření (domovník atd.)</i>

Opatření 2.1.2	Zvýšení šancí obyvatel lokality "Parlament a Senát" na získání standardního bytu v jiné lokalitě
Popis opatření	<i>Změna pravidel přidělování bytů tak, aby osoby, které běžně spadají do kategorie těch, co dostávají byty v lokalitě "Parlament a Senát", měly možnost získat byt v jiné části města.</i>
Dopady v případě nenaplnění	<i>Koncentrace vybraných skupin obyvatelstva v objektech "Parlament a Senát" neumožňuje zlepšení zdejší sociální situace. Jestliže bude lokalita segregovaná, bude mnohem obtížnější získat na řešení situace vnější finanční zdroje.</i>
Cílová skupina	<i>Obyvatelé lokality "Parlament a Senát"</i>
Indikátory výstupu	<i>Změna pravidel</i>

Opatření 2.1.3	Zajištění podpory sociální a komunitní práce v lokalitě "Parlament a Senát"
Popis opatření	<i>Dojde k zajištění dostatečných kapacit sociální a komunitní práce v lokalitě "Parlament a Senát" s cílem zlepšit zdejší sociální situaci.</i>
Cílová skupina	<i>Obyvatelé lokality "Parlament a Senát"</i>
Indikátory výstupu	<i>Počet úvazků</i>

Opatření 2.1.4	Zatraktivnit lokalitu pro domácnosti bez sociálních problémů na základě motivačního programu
Popis opatření	<i>Vznikne inovativní motivační program pro domácnosti bez sociálních problémů, díky kterému by se měl zvýšit zájem o bydlení v lokalitě "Parlament a Senát". Cílem je zvýšení počtu domácností bez sociálních problémů v lokalitě "Parlament a Senát".</i>
Cílová skupina	<i>Osoby bez sociálních problémů</i>
Indikátory výstupu	<i>Návrh motivačního programu</i>

Specifický cíl 2.2	Do roku 2023 dojde ke zlepšení podmínek v objektu N-centrum a bude docházet k postupné přeměně objektu ze SVL.
Očekávané výsledky	<i>Společně s obyvateli N-centra dojde ke zlepšení zdejších životních podmínek a v návaznosti na jejich preference vznikne plán na přeměnu objektu ze současného účelu na jiný.</i>
Indikátor výsledku	<i>Zlepšení podmínek</i>
Gestor	
Termín	<i>2023</i>

Opatření 2.2.1	Participace na správě objektu a zlepšení komunikace
Popis opatření	<i>Na správě objektu N-centra budou spolu s městem participovat obyvatelé objektu. Skrze participaci vzniknou pravidla pro objekt. Určí se kontaktní osoba z MěÚ pro obyvatele N-centra, která bude zprostředkovávat důležité informace pro zdejší obyvatele.</i>
Dopady v případě nenaplnění	<i>Řešení situace v N-centru bez participace zdejších obyvatel může vést ke kontinuálnímu prohlubování současné situace. Nastavení pravidel ve spolupráci s nimi naopak může napomoci účinnému řešení a otevírá cestu pro inovativní přístupy využitelné v sociální oblasti i v jiných částech města.</i>
Cílová skupina	<i>Obyvatelé N-centra</i>
Indikátory výstupu	<i>Participativní setkání Určení kontaktní osoby Vznik pravidel</i>

Opatření 2.2.2	Rozvoj komunitní práce v N-centru
Popis opatření	<i>V návaznosti na participativní setkání nastane rozvoj komunitní práce v objektu N-centrum.</i>
Cílová skupina	<i>Obyvatelé N-centra</i>
Indikátory výstupu	<i>Zavedení komunitní práce v N-centru</i>

Opatření 2.2.3	V dlouhodobém horizontu změna objektu na jiný účel za účasti současných obyvatel
Popis opatření	<i>Ve spolupráci se současnými obyvateli se určí dlouhodobý záměr s objektem a jeho případnou změnou na objekt s jiným účelem. V objektu by do budoucna neměly přibývat další sociálně vyloučené osoby, naopak by se počet osob měl zabydlováním ve standardních bytech snižovat.</i>
Cílová skupina	Obyvatelé N-centra a Dubice
Indikátory výstupu	<i>Projektový záměr</i>

Opatření 2.2.4	Podpora obyvatel v dosažení standardního bydlení
Popis opatření	<i>Obyvatelé N-centra by měli být podporováni v přechodu do standardních forem bydlení. Není žádoucí, aby v objektu zůstávaly dlouhodobě především rodiny s dětmi.</i>
Dopady v případě nenaplnění	<i>Udržování obyvatel v nestandardních formách bydlení stojí město v dlouhodobém horizontu větší množství finančních prostředků. Zvyšování kompetencí k udržení bydlení naopak prostředky šetří.</i>
Cílová skupina	Obyvatelé N-centra
Indikátory výstupu	<i>Počet kontaktů terénních a sociálních pracovníků</i>

Opatření 2.2.5	Podpora dětských obyvatel N-centra
Popis opatření	<i>Dojde ke zlepšení možností volnočasových aktivit pro dětské obyvatele N-centra, a také zlepšení podmínek pro přípravu do školy. Opatření by měla vycházet a být v souladu se strategickými dokumenty města v oblasti vzdělávání.</i>
Dopady v případě nenaplnění	<i>Děti bez dostatečné podpory nebudou mít možnost zlepšit své školní výsledky a hrozí, že se u nich bude reprodukovat sociální situace jejich rodičů, a v dlouhodobém horizontu budou vytvářet ve městě další problém se sociálním vyloučením.</i>
Cílová skupina	Obyvatelé N-centra

Strategický cíl 3	Do roku 2030 budou zajištěny komplexní služby pro osoby bez přístřeší, s návaznými programy k přechodu do standardního bydlení a integrace do společnosti.
Očekávaná změna / dopad	<i>Pro osoby bez přístřeší vzniknou potřebné služby, na které naváže systém pro zabydlování lidí bez přístřeší do standardního bydlení.</i>
Možné ukazatele	<i>Počet osob využívajících služby Počet služeb Kapacity služeb</i>
Gestor	
Termín	2030

Specifický cíl 3.1	Vznik chybějících služeb pro bezprostřední řešení situace lidí bez přístřeší na principu harm reduction (tj. s cílem minimalizovat negativní dopady aktuální situace).
Očekávané výsledky	<i>Na základě zmapování potřeb cílové skupiny vzniknou chybějící služby pro osoby bez přístřeší.</i>
Indikátor výsledku	<i>Vznik služeb</i>
Gestor	
Termín	2023

Opatření 3.1.1	Mapování potřeb cílové skupiny lidí bez přístřeší za účelem nastavení chybějících služeb
Popis opatření	<i>V rámci města budou průběžně mapovány potřeby cílové skupiny osob bez přístřeší, na jehož základě dojde k nastavení potřebných služeb</i>
Dopady v případě nenaplnění	<i>Bez zjištění konkrétních potřeb cílové skupiny nebudou řešení dostatečně efektivní a vynaložené prostředky nemusí vést k zamýšleným cílům.</i>
Cílová skupina	<i>Osoby bez přístřeší</i>
Indikátory výstupu	<i>Evidence a vyhodnocení potřeb cílové skupiny</i>

Opatření 3.1.2	Na základě opatření 3.1.1 nastavit adekvátní službu/služby pro cílovou skupinu (typu noclehárna, denní centrum, vlhký azylový dům, posílení terénní práce, zdravotní péče apod.)
Popis opatření	<i>Mapování potřeb cílové skupiny by mělo vést k formulaci konkrétních opatření reagujících na tyto potřeby a vzniku služeb, které umožní řešit situaci osob bez přístřeší. Možné služby jsou uvedeny v závorce, realizovat by se měly ale jen vybrané právě na základě analýzy potřeb cílové skupiny.</i>
Dopady v případě nenaplnění	<i>V případě nedostatečného řešení akutní situace v krátkém časovém horizontu hrozí zhoršení situace osob bez přístřeší, která může dále vést k narůstajícím nákladům města na řešení situace.</i>
Cílová skupina	<i>Osoby bez přístřeší</i>
Indikátory výstupu	<i>Vznik vybraných služeb</i>

1

Specifický cíl 3.2	Nastavení systému práce s osobami v krajní bytové nouzi a s komplexními potřebami podpory (duální diagnózy, dlouhodobé bezdomovectví) pomocí speciálního programu podpory v bydlení
Očekávané výsledky	<i>Osoby z nejnižšího stupně bydlení budou v rámci pilotního projektu zabydlovány s podporou sociální práce v systému podporovaného bydlení, včetně osob s komplexními potřebami.</i>
Indikátor výsledku	<i>Vznik systému dostupného bydlení pro osoby bez přístřeší</i>
Gestor	
Termín	2025

1 tzv. vlhký azylový dům je zahraniční koncept wet house jako téměř bezprahová služba, kterou mohou využívat osoby s duševním onemocněním a závislostí, kdy není stanovena podmínka střízlivosti nebo duševní přičetnosti pro využití služby; podobné služby snižují množství osob z cílové skupiny přímo v ulicích, posilují jejich vlastní bezpečí a bezpečný život a umožňují zahájit komunikaci soc. pracovníků vedoucí k pozitivní změně v životě uživatele služby; v ČR ve fázi pilotáží bez opory zákona o soc. službách

Opatření 3.2.1	Vytvoření systému pro umístování osob bez přístřeší do bydlení pomocí speciálního programu komplexní podpory v bydlení
Popis opatření	<i>Bude pilotován systém pro umístování osob bez přístřeší do standardního bydlení prostřednictvím speciálního programu dostupného bydlení pro osoby se specifickými potřebami, které mají problémy s udržením bydlení (osoby s duálními diagnózami, osoby s psychickými diagnózami bez přístřeší).</i>
Dopady v případě nenaplnění	<i>Osoby bez přístřeší se budou cyklit v městském systému ubytoven a sociálních služeb, nebo budou zůstat na ulici. Ponechávání osob bez přístřeší mimo standardní bydlení je finančně i společensky nákladnější než jejich postupné ubytovávání v podporovaném bydlení.</i>
Cílová skupina	Osoby bez přístřeší se specifickými potřebami
Indikátory výstupu	<i>Nastavení systému osoby bez přístřeší</i>

3 Implementační část

Plán vzdálené dílčí podpory schvaluje rada města Česká Lípa. Schválením plánu město deklaruje vůli opatření naplňovat. Garantem implementace nastavených opatření bude tajemník/tajemnice městského úřadu.

Nastavení realizace opatření bude vycházet z koordinační platformy pod záštitou garanta. Opatření je nezbytné rozpracovat do konkrétních jednotlivých kroků a aktivit, nastavit řízení úkolů, rozhodnout o financování a v případě potřeby připravit projektové záměry. Platforma se bude scházet dle domluveného harmonogramu, za účasti zástupců dotčených odborů městského úřadu a sociálních partnerů (neziskové organizace, veřejné instituce) a dalších aktérů dle potřeby (např. majitelé objektů, zájmové skupiny, apod.).

Součástí implementace opatření PVDP je také evidence indikátorů výstupů a výsledků a interní vyhodnocování jednotlivých opatření a jejich úspěšnosti, jako prostředku pro jejich další zlepšování.

Dílčí opatření by měla být v průběhu programového období integrována do příslušných strategických dokumentů obce tak, aby byla zasazena do dalších strategických oblastí rozvoje města Česká Lípa, byla zajištěna udržitelnost intervencí a bylo možné jednotlivé záměry koordinovat.

3.1 Role Agentury pro sociální začleňování

Role Odboru (Agentury) pro sociální začleňování v rámci implementace je poradenská. Úroveň zapojení do aktivit jednotlivých opatření bude závislá od vývoje vzájemného nastavení spolupráce mezi Agenturou a městem Česká Lípa a od možností Agentury v období od dubna

2022 po ukončení projektu *Systémové zajištění sociálního začleňování začleňování – ASZ III.*
reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_030/0000605.

Seznam zdrojů:

Agentura pro sociální začleňování. 2020. Index sociálního vyloučení. Dostupné na:
https://www.socialni-zaclenovani.cz/index_socialniho_vyloucení/

Charvát, P. (2021). Vstupní analýza VDP Česká Lípa . Agentura pro sociální začleňování. Praha.

Město Česká Lípa. Přihláška města Česká Lípa ke spolupráci s ASZ

Město Česká Lípa. Zásady pro pronájem bytů ve vlastnictví města Česká Lípa

Seznam tabulek:

Tabulka 1 Přehled poskytovatelů sociálních služeb	8
Tabulka 2 Přehled dalších služeb a aktivit	9